

ley Anglii rozleciała się z szybkością błyskawicy; w Birmingham największy wzbudziła zapal.—

Z niecierpliwością oczekują tu minutowania pierwszego ministra, w miejsce żalowanego powszechnie Perriera, (którego wspaniały pogrzeb wyrównywały, tryumfowi jutro opisujemy).— Iżnisi, różnych podają, — ale dotąd nie wiadomo w tej mierze. Papiery a-toli poszły w górę, w spodziewaniu stałego już na przyszłość ministerstwa, które przez dwu miesięczną chorobę swego naczelnika, uważano za będące w ciągłym zachwianiu.—

Mnóstwo tutejszych kupców i fabrykantów, na znak swojej żałoby z powodu śmierci Pana Perrier, pozamykali sklepy, dla odprowadzenia zwłok jego na miejsce wiecznego spoczynku.—

BELGIA.

BRUXELLA 15 Maja.

Na wczorajszej sessyi izby reprezentantów przyjęto jednomyślnie projekt względem nadania prawa obywatelstwa generałowi Evain. Następnie minister spraw zagranicznych zabrał głos, i wśród największej cichości mimo licznego zgromadzenia słuchaczy na galeriach, mówił jak następuje:

»Od czasu, jak ulegając potrzebie propozycji W Panom i uieniem rządu przystąpienie do 24 artykułów, nigdy obowiązki moje niezdawały mi się tak mozolnemi jak dzisiaj; nigdy położenie moje, jako ministra i jako obywatela, nie było tak przykre. Nie-rzaz powinienem był objaśnić W Panom plan jakim postępowało ministerstwo w swoich stosunkach zagranicznych; dziś, gdy tak długie oczekiwania wzięły skutek, obowiązany jestem wystąpić W. Panom, czyli czynności gabinetu zgadzały się ze słowami na mównicy wyrzeczone; jeźliby zaś tej zgodności dowieść nie można, winienem krajowi i sobie samemu wskazać tego przyczyny. Dozwolicie mi W Panowie krótko przypomnieć tok układów. Pomijam osiemnaście artykułów przedugodnych pokoju, które na konferencji londyńskiej postanowione i zapewnione zostały. Upadły one w miesiącu sierpniu, a 24 artykuły z d. 15 listopada utworzyły nowe polityczne prawo dla Belgii; ułożono je pod wpływem nie tylko niśczęści naszych, lecz oraz innych wypadków, które lubo się daleko wydarzyły, musiały jednak na losy nasze działać. Woysko nasze nie było urządzonem, a porażka objawiła błąd ten światu. Sprawa rewolucyj-pontosa druga klęskę przez upadek bilu reformy. Lecz więcej niż to wszystko działały na decyzje nasze, zapewnienia dane przez konferencyę londyńską względem przyjętych przez pięć mocarstw zobowiązań. Widzę potrzebę przypomnienia W Panom obu dwóch not, które 24 artykułom towarzyszyły. — Tu przeczytał minister obiedwie noty konferencyi, załączone do traktatu pokoju z d. 15 li-

stopada, a potem tak daley mówił: — »Obiedwie noty wyluszczyły jasno zobowiązania, jakie konferencya na siebie przyjęła, i prawa, które nabyła Belgija przyjmując traktat. Przy rozstrząsaniu 24 artykułów, zobowiązało się ministerstwo wtenczas dopiero do nich przystąpić, gdyby użyniło wszelkie usiłowania dla pozyskania korzystnych modyfikacji. — Wszystkie instrukcyje dla pełnomocników naszych w Londynie, były wydane w tej myśli. Lecz odtąd konferencya ciągle wzbraiała się zmienić w czemkolwiek traktat na korzyść bądź Belgii bądź Hollandyi. Nie mógł więc rząd mieć innego celu, jak pozyskać bezwarunkową ratyfikacyę, ze strony wszystkich mocarstw. Pytanie względem twierdź, którego załatwienie będzie W Panom udzielone, zawiązało jeszcze bardziej układy i przedłużyło je do 31 stycznia. Po dokładnem rozważeniu uznaliśmy ratyfikacyę dwóch mocarstw za dostateczną, dla zapewnienia sobie skutecznienia traktatu; w tej myśli wydaliśmy d. 10 stycznia instrukcyje pełnomocnikowi naszemu. Dnia 31. Stycznia sześciu członków bezwarunkowe ratyfikacye Anglii i Francyi. Tym sposobem traktat stał się obowiązującym, a jeźli wstrzymaliśmy się od użycia całego naszego prawa, pochodziło to ztąd, że interessa i polityka obu mocarstw, które się do naszej sprawy przyla-czyły, wymagały wielkiej delikatności. — Półpierałem jednak oświadczenie, iż rząd belgijski był zawsze przeciwny wszelkim podobnym modyfikacyom. Po długich przewłokach; ratyfikacye Pruss i Austrii zostały podobnie wymienione, pisma urzędowe udzielono senatowi. Jeźli zachowałem milczenie o protokole Nr. 57, pochodziło to ztąd, iż go rządowi niendzielono, i że z tej przyczyny nie mógł mieć względem nas żadnego skutku. Zastrzeżenie Austrii względem praw związku niemieckiego zostało przyjęte od rządu z największym wstrętem; nie jest atoli tego rodzaju, aby w czemkolwiek utwierdzała ratyfikacyę, która co się tyczy Pruss i Rossyi, zostaje zupełną. Naturalnie dogodniejszą dla nas byłaby bezwarunkowa ratyfikacya, i mielibyśmy prawo takiej żądać. — Spodziewaliśmy się bezwarunkowej ratyfikacyi ze strony Rossyi, i w tém miemianu daliśmy instrukcyje pełnomocnikowi naszemu w ciągu ostatniej bytności jego w Bruxelli. — Za powrotem jego do Londynu, pełnomocnik rossyjski podał mu akt, w którym dwór jego ratyfikuje traktat. Pełnomocnik belgijski nie był upoważniony do przyjęcia warunkowej ratyfikacyi. Mocno ubolewam, iż pierw-wy niewiadomil rządowi w tej mierze; powodował się podobno mniemaniem, iż może być rzecz ważna, aby traktat zabezpieczył od fluktaacyi ministeryalnych. — (Przeczytał potem minister następujące pismo urzędowe)

Ratyfikacya N. Cesarza Jmci Rossyjskiego: — Z Bożej łaski My Mikołaj I. etc. etc. etc. czyniemy wiadomo niniejszem, iż przez wspólny układ między nami a NN.